

KLINICKÁ BIOCHEMIE

úvod

Doc.MUDr.Milan Dastych, CSc., MBA

Navazující magisterský studijní program

Bioanalytická laboratorní diagnostika ve zdravotnictví
BIOANALYTIK

(odborný pracovník v laboratorních metodách
zák.č.96/2004 Sb)

Akreditace : **MŠMT a MZČR**
2016

Navazující magisterský studijní program BIOANALYTIK

Je určený pro absolventy přírodovědně zaměřených
bakalářských studijních programů

Blok zdravotnický pracovník

Základy anatomie

Fyziologie

Zdravotnická etika

Ochrana veřejného zdraví

Řízení, ekonomie a právo

První pomoc

Navazující magisterský studijní program BIOANALYTIK

Povinné předměty (**PROFILOVÉ**)
(př,cv,praxe)

Klinická biochemie II
Klinická hematologie II
Klinická mikrobiologie II
Klinická imunologie II
Transfuzní služba
Lékařská genetika
Patologie

Předměty pro SZK

Povinné

Klinická biochemie
Klinická hematologie

Volitelný předmět

Klinická mikrobiologie
Klinická imunologie
Transfuzní lékařství – imuno hematologie
Lékařská genetika
Patologie

Klinicko-laboratorní obor (předmět)

Klinika

Správná indikace a interpretace laboratorních hodnot

Analytika

Analytická a instrumentální technika

Klinická biochemie v léčebně preventivní péči

Diagnostika choroby

Latentní stádium . . . . . Screening

Prodromální stádium . . . . . Určení diagnózy

Rozvinuté stádium . . . . . Potvrzení diagnózy; stanovení rozsahu

Sledování průběhu choroby

Úspěšnost léčby . . . . . CRP (bakt.zánět); PSA (karcinom prostaty)

Trvání remise . . . . . PSA

Časná známka exacerbace . . . . PSA

Funkční testy

o-GGT; GF; konc.pokus

Laboratorní výsledky

Kvantitativní
(jednotky; nejistota)

Referenční meze
Cut-off hodnota
Prahová hodnota rizika

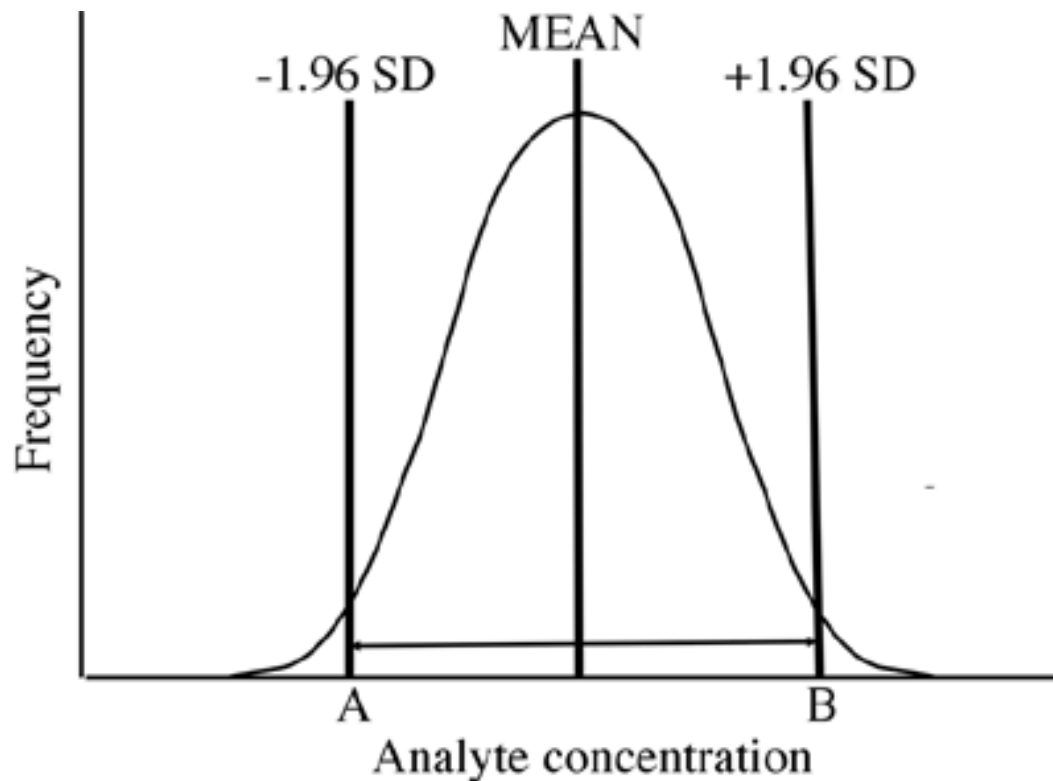
Semikvantitativní

Arbitrární jednotky
(chem.vyš.moče)

Kvalitativní

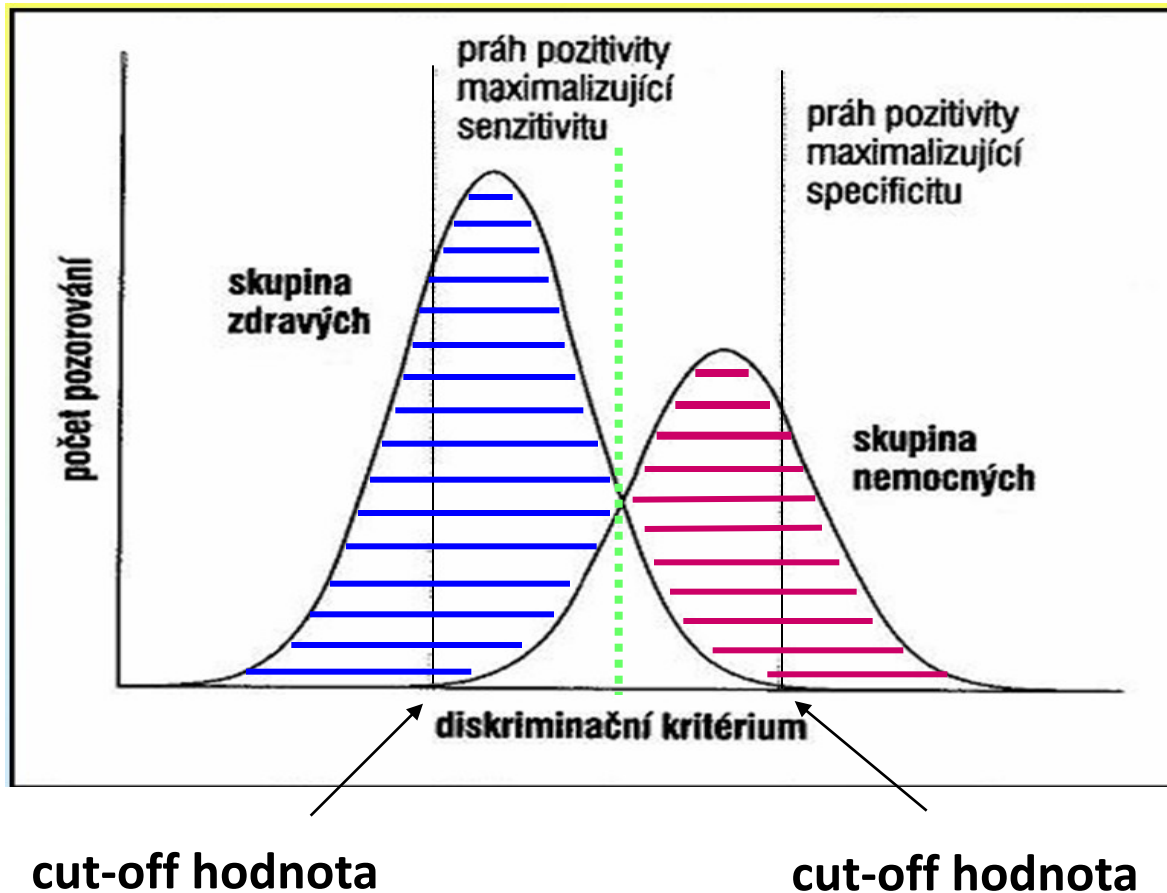
Pozitivní / negativní
(drogový screening, stolice-OK)

For analytes displaying normal distribution, A and B are reference limits that define the reference interval

Změny diskriminační hranice (cut-off hodnoty) mění vzájemný poměr senzitivity a specificity

Prahová hodnota rizika

Hodnota cholesterol ve „zdravé“ české populaci <6,2 mmol/L

Zvyšující se riziko aterosklerózy od hodnoty 4,8 mmol/L

Cut-off hodnota pro cholesterol 5,2 mmol/L

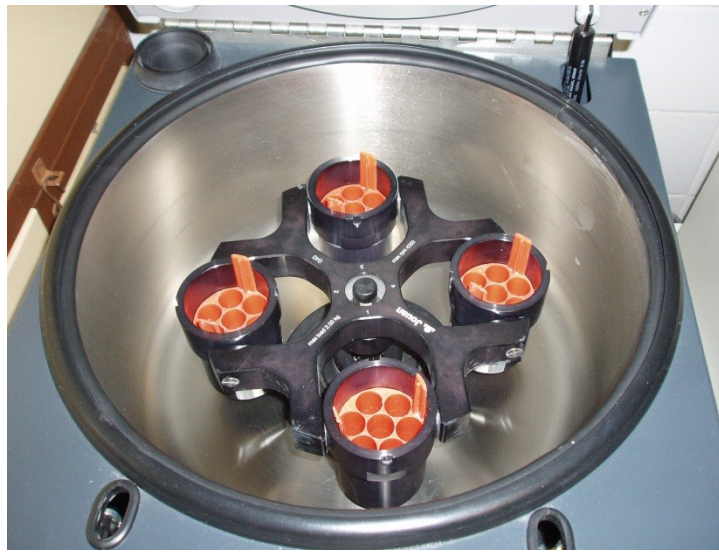
P r e a n a l y t i c k á f á z e

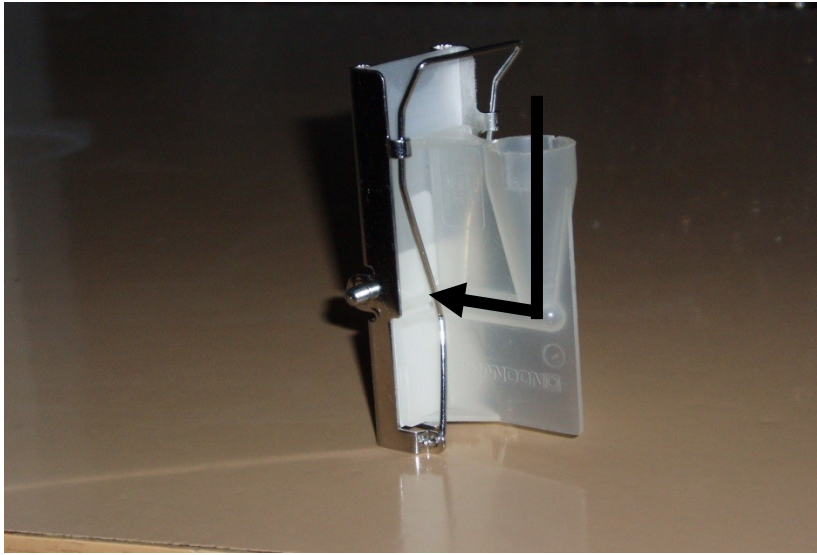
C E N T R I F U G A C E

(příprava analytického vzorku)

Účel použití centrifugace

- Odstranění sraženin (krevní koláč, deproteinace)
- Odstranění buněk (získání plazmy z nesrážlivé krve)
- Zahuštění bílkovin (moč)
- Cytologický preparát (mozkomíšší mok)

Přídavná zařízení centrifugy

- Centrifugační programy (otáčky, doba centrifugace)
- Bezpečnostní uzávěr víka centrifugy
- Vypnutí motoru při vybracích
- Brždění rotoru
- Automatické vyvažování
- Chlazení

Centrifugační síla; *Force* (F)

$$F = m \cdot r \cdot \omega^2$$

$$RCF = r \cdot \omega^2 / g$$

m – hmotnost částic, r – poloměr, tj. vzdálenost dna centrifugační zkumavky od osy otáčení, ω - úhlová rychlost ($\omega = 2 \pi f$, kde f je frekvence otáček).

r (poloměr rotoru)

[mm]

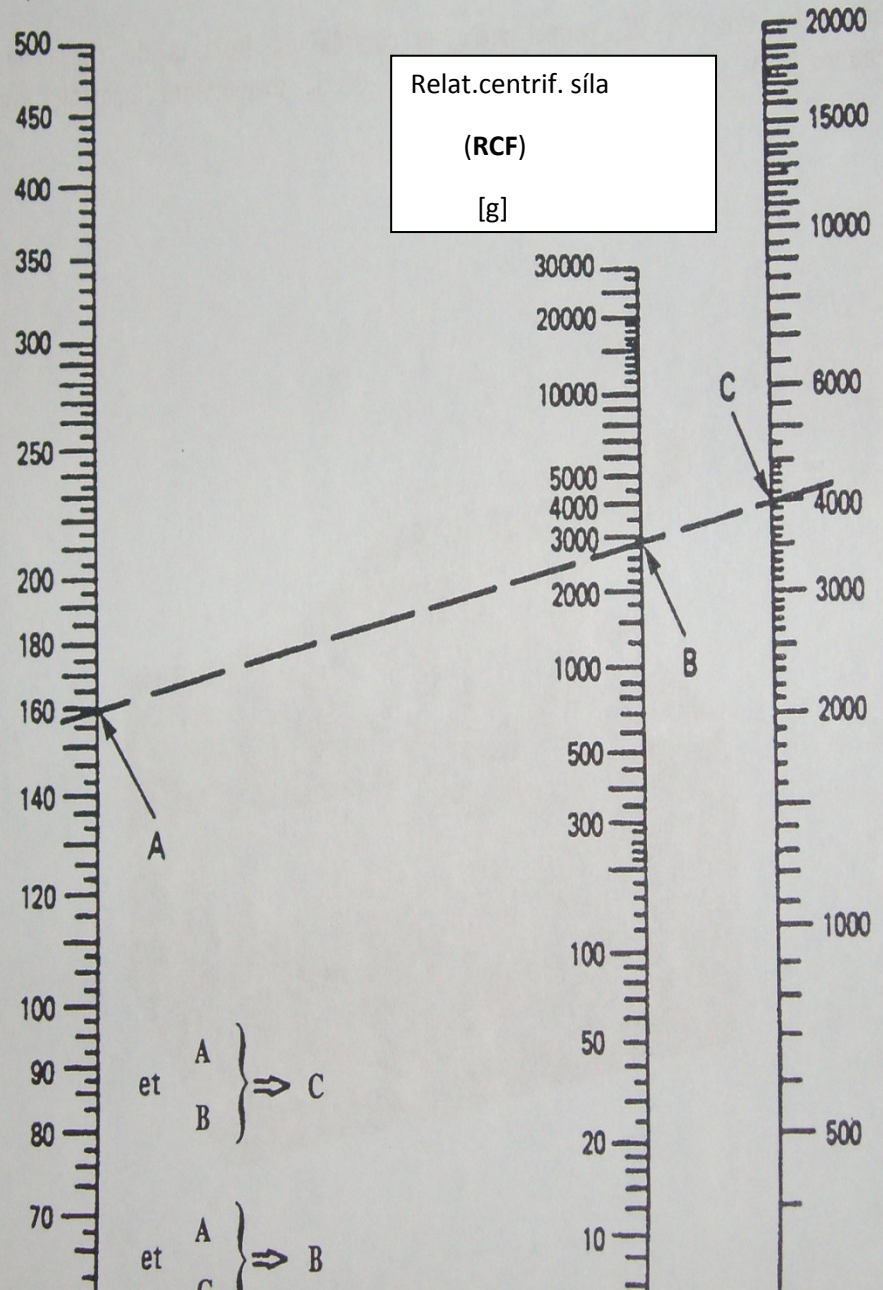
otáčky

[f / min.]

Relat.centrif. síla

(RCF)

[g]

et A } ⇒ C
B }

et A } ⇒ B
C }

Způsoby centrifugace

➤ Diferenciální

➤ Izopyknická (hustotní gradient)

diskontinuitní (separační gel)

kontinuální

Příjmení Jméno

480112/449 3325/12/11

A03325CB6I IMUNO
séru_CENT

Příjmení Jméno

756214/4524 4100/12/11

A04100CB6M STAT-HIT
sérum